

# Global fødevarekrise kræver fuld opmærksomhed

**DAVID BEASLEY**

eksekutivdirektør, FN's World Food Programme

**RASMUS PREHN**

fødevareminister

**FLEMMING MØLLER MORTENSEN,**udviklingsminister og minister for  
nordisk samarbejde

**Ukraine er et land** med 40 millioner mennesker, som producerer mad til 400 millioner mennesker. Og krigen er først og fremmest en katastrofe for ukrainerne. Men katastrofen rækker samtidig langt ud over Ukraines grænser med fortvivende konsekvenser for millioner af mennesker tusindvis af kilometer væk.

Krigen har resulteret i historisk voldsomme prisstigninger på korn og andre fødevarer og udhuler dermed fødevaresikkerheden for millioner af mennesker. Mennesker, som i forvejen var under stærkt pres på grund af høje fødevarepriser, og for hvem det er en daglig kamp at sætte det næste måltid mad på bordet.

Bare en måned efter at konflikten i Ukraine brød ud, steg eksportpriserne for hvede og majs med henholdsvis 22 og 20 pct. Det kommer, efter at priserne ifølge

FN's fødevare- og landbrugsorganisation var steget støt op igennem 2021 og nåede rekordhøjde i februar i år. Når fødevarepriserne stiger, kan vi alle mærke det. Men det har især drastiske konsekvenser for verdens mest sårbare mennesker. Millioner af mennesker i f.eks. Afghanistan, Syrien og Yemen, som allerede står på kanten af en meget alvorlig fødevarekrise. For befolkningerne i disse lande kan en stigning i fødevarepriserne på bare 1 eller 2 pct. betyde forskellen mellem liv og død.

Men det må ikke blive en undskyldning for at sætte klimakampen på pause. Kampen mod hungersnød og kampen mod klimaforandringer er ikke hinandens modsætninger. Tværtimod.

**Globalt set var den** humanitære situation før Ukrainekrisen værre end på noget tidspunkt siden Anden Verdenskrig. I de to år op til Ukrainekrisen blev antallet af kritisk sultne mere end fordoblet fra 135 millioner til 276 millioner. Nu, som en konsekvens af krigen, forudser FN's World Food Program-

mes egne analyser, at dette antal vil stige med 47 millioner mennesker til 323 millioner. Det er en katastrofe.

Udfordringen er kompliceret. Der er tale om en farlig blanding af mindre udbud og stigende priser på fødevarer, energi og gødning; afbrudte forsyningskæder samt en fødevareproduktion i sårbare lande, der i dag ikke er i stand til at sikre landenes befolkninger den nødvendige modstandskraft. Hertil kommer effekterne af klimakrisen og det kolossale pres, vi lægger på naturen.

”

Der er tale om en farlig blanding af mindre udbud og stigende priser på fødevarer, energi og gødning.

Det tragiske er, at prisstigningerne samtidig gør det markant sværere at hjælpe de allermost forarmede og sultne.

FN's World Food Programme (WFP) må i denne tid på grund af prisstigninger bruge næsten en halv milliard kroner ekstra for at mætte det samme antal munde. Hver måned. Beløbet svarer til, hvad det koster at give knap fire millioner mennesker en daglig ration mad i en måned.

**På kort sigt** er der behov for indsatser, det kan medvirke til, at befolkningen i de hårdest ramte lande ikke her og nu skubbes ud i katastrofal fødevaresikkerhed og decideret hungersnød. Vi taler om ren overlevelse. Danmark medvirker til dette gennem vores langsigtede udviklingsprogrammer og vores humanitære bistand.

Her samarbejder vi bl.a. med FN-organisationer som WFP og Unicef, men også Verdensbanken og danske strategiske partnere.

Men vi skal også arbejde for en mere langsigtet omlægning af de globale fødevaresystemer, så de

bliver i stand til at brødføde befolkningerne, håndtere klimaforandringerne og sikre sunde og ernæringsrige fødevarer. Samtidig med at vi tager hensyn til naturen.

Der er behov for langsigtede og strategiske investeringer. Kun med langsigtede løsninger kan vi opbygge bedre modstandskraft i sårbare lande mod kriser. Vi skal sikre, at de hårdest ramte lande ikke ender i overlevelsestrategier, hvor man kortsigtet overudnytter naturressourcerne og derved forringer landbrugsjorden til guld ørken.

**En anden oplagt ting** at tage fat på er madspild og fødevaretab. Hvert år går ca. 1,3 mia. tons fødevarer til spilde - svarende til en tredjedel af al verdens mad.

Al den mad, der produceres, men aldrig bliver spist, ville være tilstrækkelig til at brødføde op mod to milliarder mennesker.

Og alt det skal vi lykkes med. For alternativet er endnu mere fattigdom, sult og destabilisering af lande i Mellemøsten og Afrika, som kan sende mange millioner mennesker på flugt.